

Kỹ năng mềm

Bài 2 (tt): Kỹ thuật đặt câu hỏi

Trình bày: Cao Thị Thùy Liên

Nội dung

- Một số dạng câu hỏi
- Sử dụng các kỹ thuật đặt câu hỏi

Vấn đề

- Không dám hỏi
  - Hỏi thì dốt nát trong chốc lát, không hỏi thì dốt nát suốt đời
- Hỏi không có mục đích
  - Hỏi để làm gì?
  - Trò chơi đoán số (1 số từ 1-8, 3 câu hỏi)

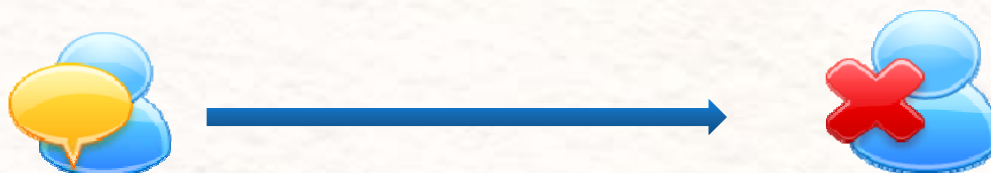

Vấn đề

- Hỏi sai -> trả lời sai / không như mong đợi
  - Thông tin đầu vào sai -> thông tin đầu ra sai

- Trong giao tiếp cũng vậy:

Một số dạng
câu hỏi

Câu hỏi đóng

Trả lời ngắn

Chỉ gồm
một sự thật

- “Bạn có khát không?”
- “Bạn sống ở đâu?”

Câu hỏi đóng

Trò chơi: đoán địa danh

Câu hỏi đóng – Bất lợi

Câu hỏi đóng đặt nhầm chỗ

Giết chết cuộc đối thoại

Dẫn đến im lặng khó xử

Cần tránh khi cuộc đối thoại đang diễn ra liên tục

Câu hỏi đóng - Thuận lợi

Thích hợp để

**Xác nhận /
Kiểm tra hiểu biết**

*"Vậy thì nếu tôi có
chứng chỉ này, tôi sẽ
được tăng lương?"*

**Kết thúc thảo luận /
Đưa ra quyết định**

*"Bây giờ chúng ta
đã biết sự thật, tất
cả đều đồng ý đây
là cách hành xử
đúng đắn chứ?"*

Gợi ý

*"Bạn có hài lòng với
dịch vụ của ngân
hàng không?"*

Câu hỏi mở

- Gọi câu trả lời dài hơn
- Thường bắt đầu bằng
- Nhằm thu thập

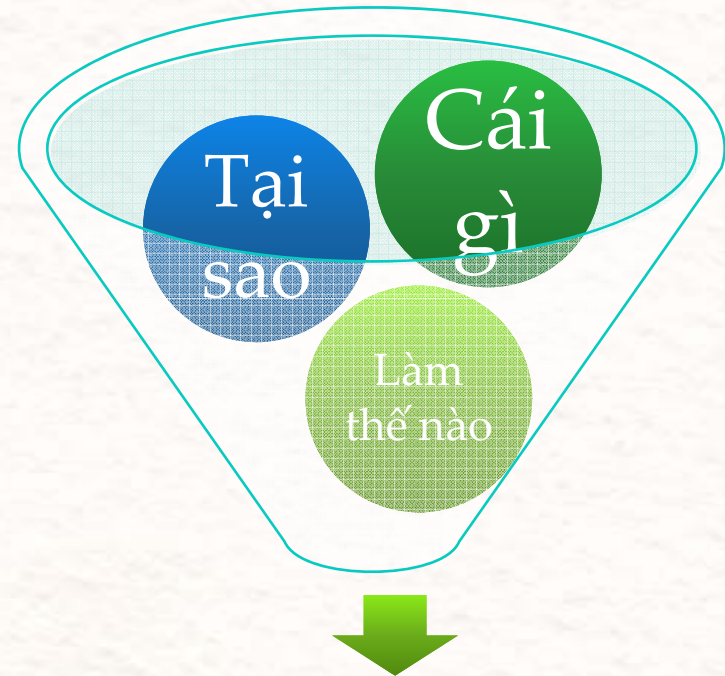
Ý kiến

Kiến thức

Cảm giác

Cho tôi biết...
Hãy mô tả...

Câu hỏi mở - Ví dụ

- *“Chuyện gì xảy ra ở cuộc họp?”*
- *“Tại sao anh ta cư xử như vậy?”*
- *“Bữa tiệc diễn ra như thế nào?”*
- *“Cho tôi biết điều gì xảy ra tiếp theo.”*
- *“Hãy mô tả tình huống chi tiết hơn.”*

Câu hỏi mở - Thuận lợi

Thích hợp để

**Tạo ra cuộc trò
chuyện mở**

*"Bạn đã nghĩ ra điều
gì cho kì nghỉ chưa?"*

Tìm thêm chi tiết

*"Chúng ta còn cần
phải làm gì để khiến
cho điều này thành
công?"*

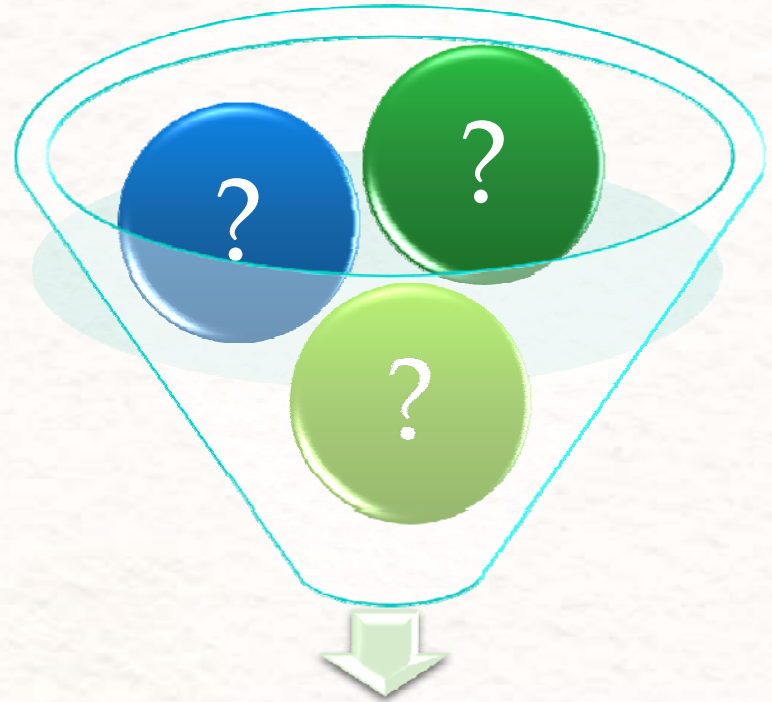
**Tìm ý kiến
hay vấn đề**

*"Bạn nghĩ sao về
những thay đổi
này?"*

Câu hỏi dạng phễu

- Bắt đầu với hỏi tổng quát
- Tập trung vào điểm nào đó ở mỗi câu trả lời
- Hỏi càng lúc càng chi tiết

Thường được sử dụng
khi lấy lời khai

Câu hỏi dạng phễu – Ví dụ

“Có bao nhiêu người tham gia cuộc đấu đả?”

“Khoảng mười người.”

“Là người lớn hay trẻ em?”

“Hầu hết là trẻ em.”

“Chúng thuộc độ tuổi nào?”

“Khoảng 14, 15.”

“Chúng có ăn mặc thứ gì đặc biệt không?”

“Có, vài đứa đội mũ dùng đánh bóng chày.”

“Anh có nhớ là có biểu tượng gì trên mũ không?”

“Anh nhắc tôi mới nhớ, có, tôi thấy một chữ N lớn.”

Câu hỏi dạng phễu – Thuận lợi

- Tìm ra nhiều chi tiết hơn đối với một điểm cụ thể
  - “Nói kĩ hơn cho tôi về lựa chọn 2?”
- Tăng hứng thú / tự tin của người đang nói
  - “Bạn có bao giờ dùng IT Helpdesk chưa?”
  - “Họ có giải quyết vấn đề của bạn không?”
  - “Thái độ của người nhận cuộc gọi của bạn như thế nào?”

Câu hỏi thăm dò

Cách khác để lấy thêm chi tiết

- Yêu cầu cho ví dụ
- Giúp hiểu rõ hơn vấn đề

Cần thêm thông tin để làm rõ

- “*Khi nào anh cần bản báo cáo này, và **anh có muốn** xem một bản nháp trước khi tôi gửi bản cuối cùng hay không?*”

Kiểm xem điều vừa được nói có bằng chứng hay không

- “***Làm sao anh biết là** CSDL mới bộ phận bán hàng không sử dụng được?*”

Câu hỏi thăm dò - Thuận lợi

- Bảo đảm bạn có được toàn bộ câu chuyện và hiểu nó hoàn toàn
- Lấy được thông tin từ người đang cố gắng tránh nói cho bạn điều gì đó

Câu hỏi dẫn đường

- Dẫn dắt người trả lời theo cách suy nghĩ của bạn

Câu hỏi dẫn đường - Cách sử dụng

- Có sự giả định
  - “Bạn nghĩ là dự án này **sẽ trễ** bao lâu?”
    - > Giả định: dự án chắc chắn không hoàn thành đúng hạn
- Thêm vào sự kêu gọi đồng ý cá nhân ở cuối
  - “Lori làm việc rất hiệu quả, **bạn có nghĩ vậy ko?**”
  - “Lựa chọn 2 tốt hơn, **phải không?**”

Câu hỏi dẫn đường - Cách sử dụng

- Diễn đạt câu hỏi sao cho câu trả lời “**đễ nhất**” là “**CÓ**” (**khuyh hướng thông thường**)
  - “Chúng ta có nên đồng ý lựa chọn 1 **hay** lựa chọn 2?” >> “**Bạn có muốn đồng ý lựa chọn 2 hay là không?**”
- Làm cho câu hỏi có tính cá nhân
  - “Bạn có muốn tôi tiếp tục với lựa chọn 2?” >> “**Tôi có nên chọn lựa chọn 2 không?**”
- Cho phép lựa chọn giữa hai đáp án
  - Có được câu trả lời bạn muốn
  - Người khác cảm thấy họ vẫn có sự lựa chọn

Câu hỏi tu từ

- Khuyến khích người nghe hưởng ứng
  - “*Các thiết kế của John sáng tạo đấy chứ?*” >> “*John là một nhà thiết kế sáng tạo.*”

Sử dụng các kỹ thuật đặt câu hỏi

- Sử dụng
- Một số sai lầm nên tránh

Sử dụng các kỹ thuật đặt câu hỏi

- **Tìm hiểu:** Câu hỏi đóng và mở, thăm dò.
- **Tránh hiểu nhầm:** Sử dụng câu hỏi thăm dò để làm rõ
- **Giảm nhẹ một tình huống căng thẳng:** câu hỏi dạng phễu giúp có thêm thông tin về điều bị than phiền
- **Câu hỏi dẫn dắt:** luật sư, điều tra vs. khảo sát
- **Thuyết phục người khác:** một loạt câu hỏi mở giúp người khác nắm bắt nguyên nhân đằng sau quan điểm của bạn.

5 Whys

- **5 câu Tại sao** giúp tiếp cận gốc rễ vấn đề
  - *Tại sao khách hàng của chúng ta, Hinson Corp, không vui?* - Bởi vì chúng ta không cung cấp dịch vụ như đã nói.
  - *Tại sao chúng ta không đáp ứng được lịch trình cung cấp?* - Công việc tốn nhiều thời gian hơn chúng ta nghĩ.
  - *Tại sao việc này lại tốn nhiều thời gian hơn?* - Vì chúng ta đánh giá thấp sự phức tạp của công việc.
  - *Tại sao chúng ta đánh giá thấp mức độ phức tạp của công việc?* - Vì chúng ta đã không liệt kê cụ thể các giai đoạn cần làm để hoàn thành dự án.
  - *Tại sao chúng ta không làm điều đó?* - Vì chúng ta đang bị trễ các dự án khác. Rõ ràng là chúng ta cần phải đánh giá lại các thủ tục ước lượng thời gian và đặc tả.

Sai lầm khi đặt câu hỏi

- Thiếu sự chuẩn bị
- Thuyết trình thay vì đặt câu hỏi
  - Đi quá sâu vào nguyên nhân, hiện trạng
  - Người nghe quên mất câu hỏi
- Câu hỏi dài dòng không mục đích
  - Người nghe không hiểu câu hỏi
- Không lắng nghe câu trả lời / ngắt lời
  - Thiếu tôn trọng
- Câu hỏi không phù hợp thời gian, không gian...

Thay cho lời kết

“Bạn hãy học cách hỏi hợp lý,
cách lắng nghe chăm chú,
cách trả lời thông minh,
và dừng lại khi không còn gì để nói.”
(danh ngôn)

Thực hành phản biện nhóm (10p)

Xem [clip sau](#).

1 nhóm bảo vệ quan điểm Đồng tình,
1 nhóm bảo vệ quan điểm ngược lại.

Luân phiên 1 nhóm hỏi để phản biện
– 1 nhóm trả lời để bảo vệ.

